

18 AUGUSTUS 2013 – TWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

JEREMIA 38, 4-6.8-10

In die dagen zeiden de edelen tot de koning: „Laat die profeet Jeremia ter dood brengen. Door zijn woorden ontmoedigt hij de soldaten die nog in de stad zijn en de hele bevolking. Die man wil niet het welzijn van het volk, maar zijn ondergang.”

Koning Sidkia antwoordde: „Goed, hij is in uw macht; ik kan toch niet tegen u op.”

Toen grepen zij Jeremia vast en wierpen hem in de put van prins Malkia, in de nabijheid van het wachthuis; met touwen lieten ze hem neer. In de put was geen water, alleen slijk, zodat Jeremia erin wegzonk.

Terwijl de koning zitting hield in de Benjaminpoort, verliet Ebed-Melek het paleis, ging naar de koning en zei: „Heer koning, deze mannen hebben een misdaad begaan tegen de profeet Jeremia, door hem in de put te werpen.”

Daarop gaf de koning aan de Ethiopiër Ebed-Melek de opdracht: „Neem drie mannen met u mee en haal de profeet Jeremia uit de put eer hij sterft.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE HEBREEEN 12, 1-4

Broeders en zusters,

Laten wij ons aansluiten bij die menigte getuigen van het geloof en elke last en belemmering van de zonde van ons afschudden, om vastberaden de wedstrijd te lopen waarvoor we ons hebben ingeschreven. Zie naar Jezus, de aanvoerder en voltooiër van het geloof. In plaats van de vreugde die Hem toekwam, heeft Hij een kruis op zich genomen en Hij heeft de schande niet geteld: nu zit Hij aan de rechterzijde van Gods troon.

Denkt aan Hem die zoveel tegenwerking van zondaars te verduren had; dat zal u helpen om niet uit te vallen en de moed niet op te geven. Uw strijd tegen de zonde heeft u nog geen bloed gekost.

EVANGELIE

LUCAS 12, 49-53

In die tijd sprak Jezus tot zijn leerlingen:

„Vuur ben Ik op aarde komen brengen, en hoe verlang Ik dat het reeds oplaait! Ik moet een doopsel ondergaan, en hoe beklemd voel Ik mij totdat het volbracht is.”

„Meent gij dat Ik op aarde vrede ben komen brengen? Neen, zeg Ik u, juist verdeeldheid. Want van nu af zullen er vijf in één huis verdeeld zijn; drie zullen er staan tegenover twee en twee tegenover drie; de vader tegenover de zoon en de zoon tegenover de vader; de moeder tegenover de dochter en de dochter tegenover de moeder; de schoonmoeder tegenover de schoondochter en de schoondochter tegenover de schoonmoeder.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting

's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Jean BASTIAENS —

Het Woord brengt onze gezindheid aan het licht

GELOVEN IS GEEN VRIJBLIJVENDE ZAAK. Voor de buitenwereld komt het veelal neer op het accepteren van een aantal aannames: vooral die van het bestaan van GOD en van het geloof in een eeuwig leven. Voor ons, die het geloof van binnenuit beleven, is dat vaak nauwelijks herkenbaar. Geloven heeft voor ons allereerst te maken met een manier van in het leven staan, met een fundamentele openheid voor de Schepper, de schepping en haar rijkdom, met een radicale openheid ook voor de vele volken en voor de mens die mijn naaste kan worden. We moeten helaas constateren dat de kijk van buitenaf en de kijk van binnenuit veel te weinig met elkaar in aanraking komen. In het huidige tijdsgewricht hebben we als christenen de neiging ons op onszelf terug te plooiën, terwijl het geloof juist het omgekeerde wil bewerken.

Het geloof heeft niets zoetsappigs aan zich, hoewel de heiligenbeelden die onze kerken vullen die indruk nogal eens wekken. In de eerste lezing zijn we getuige van een harde confrontatie tussen de profeet Jeremia en de edelen van de koning. Jeremia is een profeet, dat wil zeggen dat hij woorden spreekt en visies vertolkt die niet zozeer van hemzelf komen, als wel van de GOD van Israël. Zolang het goed gaat in het land en de economie bloeit enzovoorts, kan zo'n profeet niet zoveel kwaad voor de machthebbers. Maar in een tijd van crisis of van oorlogsdreiging is dat wel anders. Het Babylonische leger staat voor de deur en Jeremia roept op om elke weerstand te laten varen en zich uit te leveren aan de vreemde tiran. Voor de edelen kan daarvan geen sprake zijn. Zij hebben een totaal andere visie op wat er moet gebeuren en ergeren zich blauw aan de woorden van de profeet. De aanklacht luidt dat hij de soldaten demoraliseert en het land naar de ondergang voert. De boodschap van Jeremia is nochtans omgekeerd: „Lever je over”, zegt hij, „en stad en land zullen gespaard worden.” Buiten weten van koning Sidkia (Sedekia) om laten de edelen Jeremia gevangennemen en in een droogstaande waterput werpen. Die put is diep en onderin gevuld met een dikke laag smurrie, waarin Jeremia dreigt weg te zinken. Monddood maken, mensen martelen, ze doen verdwijnen — het is helaas van alle tijden. Het is dankzij het optreden van een buitenstaander, de Ethiopiër Ebed-Melek, wat 'dienaar van de koning' betekent, dat Jeremia van de dood gered wordt. De politiek van de edelen en de koning zullen echter catastrofale gevolgen hebben.

In de evangelielezing gaan we voort op dezelfde toon. We horen Jezus zeggen dat Hij 'vuur' is komen brengen en dat Hij ernaar uitzielt dat dit vuur oplaait en alles in brand zet. Wat doet vuur anders dan verteren? In de smeltoven voedt vuur echter ook een proces van loutering. Denk aan wat Sirach zegt: „Want goud wordt in het vuur getoetst, in de oven van de vernedering test GOD de mens die hij aanvaardt” (2, 5). Al eerder in zijn evangelie laat Lucas optekenen dat Jezus zelf een teken is van onderscheiding en dat zijn komst vergezeld gaat met een vuurproef: „Velen in Israël zullen door Hem ten val komen of juist opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt. Zo zal de gezindheid van velen aan het licht komen” (2, 34-35). En Johannes de Doper zei over Jezus: „Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur; Hij houdt de wan in zijn hand om de dorsvloer te reinigen, het graan zal Hij bijeenbrengen in zijn schuur en het kaf in onblusbaar vuur verbranden” (Lucas 3, 16-17).

Jezus' optreden, zijn woorden en zijn daden, dat alles is niet vrijblijvend. Er gaat van Jezus een geweldige kracht uit die een reactie uitlokt. Mensen geven zich over aan Hem of ze komen tegen Hem in verzet. De leerlingen van Jezus zullen dit krachtenveld ook spoedig zelf aan den lijve ervaren, wanneer ze bevraagd worden of vijandig bejegend. En in de eerste geloofsgemeenschappen merken mensen hoezeer hun keuzes zware gevolgen hebben voor hun sociale leven: wie Jezus belijdt als redder en als enige Heer, en dus niet langer deelneemt aan bepaalde rituelen en religieuze praktijken, roept onbegrip over zich af, ja zelfs uitsluiting, beschimping of vervolging. Dat is de verdeeldheid waarover we Jezus in de evangelielezing horen spreken: „In één huis zullen er vijf verdeeld zijn, vader zal tegenover de zoon staan, dochter tegenover de moeder.” Maar het vuur dat Jezus is komen brengen, is ook het vuur van het geloof dat ons aangrijpt en niet met rust laat en ons alles doet doorstaan.

De lezingen van deze zondag zijn niet geschikt voor snelle consumptie. Laat ze woord voor woord bij je binnensijpelen en er een vuur ontsteken.